

Önce evren

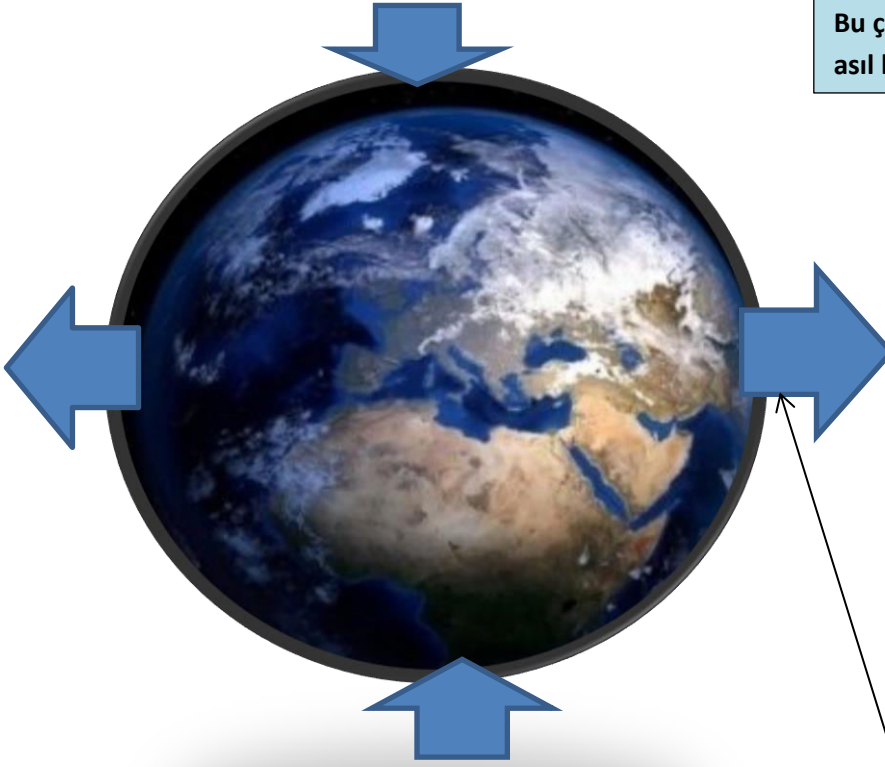
Dünyamızın
Evrendeki
durumu

Dünyamızın
şekli bunu
sonuçları

Dünyamız ile ilgili yapılacak
diğer çalışmalar

Bu çalışmanın
asıl konusu

1-Dünyamızın
hareketleri ve sonuçları
2-Dünyamızın iç yapısı
ve sonuçları

Dünyamız kendi ekseninde dönmesinden dolayı orta kısmında yani ekvator bölgesinde genişleme olmuş ve ideal küre şeklini kaybetmiştir.

Dünyamızın eksenini etrafında dönüş hızı saatte 1600 km. dir. Bu oldukça yüksek bir hızdır. Bu hızlı dönüşten dolayı **orta kısmında dışa** doğru basınç oluşurken **kutup kısımlarında** ise içe doğru basınç meydana gelmektedir. Bu durum, Dünyamızın zamanla GEOİT şekli almasında temel neden olmuştur.

1.soru. Dünyamızın şeklinin geoit olmasında en temel faktör ne olmuştur?

O halde Dünyamız genelde KÜRE olarak kabul edilirken aslında kendine özgü şekli olan GEOİTTİR. (Geoit kutup kısımlarında basık, orta kısımlarında şişkin olma halidir)

GELELİM DÜNYAMIZA AİT BAZI RAKAMLARA

Dünya'nın yaşı: 4,5 ile 5 milyar yıl arasında

- Ekvator'un yarıçapı: 6.378 km
- Kutupların yarıçapı: 6.357 km

**? DÜNYAMIZIN
ŞEKLİNİN GEOİT
OLDUĞUNU NASIL
ISPATLARSINIZ?**

Yorumlara yazmanızı bekliyorum

- Ekvator'un çevresi: 40.076 km
- Kutupların çevresi: 40.009 km
- Dünya'nın hacmi: 1.083.320.000 km³
- Dünya'nın yüz ölçümü: 510.100.000 km²
- Dünya'nın basıklık oranı: 1/297

Bunu iyi bilmek lazım

GEOİT OLMASININ SONUÇLARI

- Kutup noktaları, Ekvator'a göre Dünya'nın merkezine daha yakın olduğundan **yer çekimi kutuplarda daha fazladır.**
- Ekvator'un çevresi kutupların çevresinden daha geniştir.
- Ekvator'un yarıçapı, kutupların yarıçapından daha uzundur.

Hemen tüm sınavlarda soru gelir

2.soru. Dünyamızın şeklinin geoit olmasını en önemli sonucu nedir?

KÜRE OLMASININ SONUÇLARI(GEOİT OLMASININDA SONUÇLARIDIR)

- Dünya'nın bir yarısı aydınlık, diğer yarısı karanlıktır.
- Güneş ışınlarının yere düşme açısı değişir.

3. soru. Işınların yere düşme açısı değişirse bu neyi etkiler?

- Güneş ışınlarının yere düşme açısı Ekvator'dan kutuplara doğru daralır.
- Genel olarak Ekvator'dan kutuplara doğru sıcaklık azalır.

4.soru. Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe sıcaklık azalır, neden?

- Cisimlerin gölge boyları kutuplara doğru uzar.
- Paralellerin boyları Ekvator'dan kutuplara doğru kısalır.
- Meridyenlerin boyları birbirine eşittir. Meridyenler arası mesafe Ekvator'dan kutuplara doğru daralır.
- Termik basınç kuşakları oluşur (Ekvator'da termik alçak basınç, kutuplarda termik yüksek basınç).
- Dünya'nın kendi çevresindeki **dönüş hızı (çizgisel hız)** Ekvator'dan kutuplara doğru azalır.
- Tan ve gurup süreleri Ekvator'dan kutuplara doğru artar.
- Dünya'nın şeklinden dolayı harita çizimlerinde hatalar meydana gelir.
- Kutup Yıldızı (Kuzey Yıldızı) sadece Kuzey Yarım Küre'den görülür. Kutup Yıldızı'nın görülme açısı o yerin enlem derecesini verir.
- **Aydınlanma çizgisi çember** şeklinde olur.
- Yeryüzünde farklı iklim kuşakları oluşur
- Güneş ışınlarının Atmosferde aldığı yol kutuplara doğru artar. Bu

yüzden Güneş ışınlarının atmosfer tarafından tutulması Ekvatordan kutuplara doğru artar.

- Yerden yükseldikçe görüş alanı artar.

Cisimler daha ağır

Unutmayalım!
Yer çekimi kuvveti
kutuplarda çok

Yer çekimi kuvveti
ekvatorda az

Cisimler daha hafif

Cisimler daha ağır

DİKKAT! ARTIK
KÜRE KAVRAMINI
KULLANMAK
İSTEMİYORLAR

ÖZET GEÇELİM

ders.cografya

GENEL GÖRÜNÜŞ OLARAK

DÜNYAMIZ KÜRE dir

Atmosfer

K.K.N

Güneş ışınlarının gelme açısı değişir. (Bunun sonucunda çoktur. **Enlem etkisi**)

Dünyanın dönüş hızı değişir. (Ekvatordan kutuplara doğru azalır) (**Çizgisel hız**) Birim zamanda taranan ağırlığa denir

Güneş ışınlarının Atmosferdeki tutulma oranı değişir. (X ile 8 arasında ışın tutulması çok, X ile a arasında ışın tutulması az olur)

Paralellerin uzunlukları değişir. (Ekvator en geniş paralel iken kutup dairenin en küçük olanıdır)

Dünyanın bir yüzü hep karanlıktır.

gece

Güneş ışınları ne kadar ne kadar soğuk rutubetli ullaş alan

Güneş ışınları tutulma açısı ile belli sıcak alanlar

İlman/Orta alanlar

Güneş ışınları ortalama açılarla gelir

Dünya'nın Jüğürlü bölge

G.K.N

Atmosfer

Aydınlanma çemberi gece-gündüzü ayıran çizgidir.

ders.cografya

DÜNYAMIZ GEOİT

Ekvator'dan şişkin

Kuzey Kutup

Güney Kutup

Kutuplardan Basık

merkeze uzaklık $a=b > c=d$

Merkez

Merkeze uzaklık $d=c > a=b$

Yerçekimi

Yerçekimi çok

Yerçekimi az

Merkeze uzaklık

Merkeze uzaklık

1) Yerçekimi kutuplardan çok Ekvatordan azdır.

2) Ekvator, iki kutup meridyen yayından daha uzundur.

K, K' den geçen çember X, X' geçenden küçüktür.

BAKALIM DERS KİTABINDA KONU NASIL İŞLENMİŞ?

COĞRAFYA
ORTAÖĞRETİM
DERS KİTABI 9

İSTİKBAL
GÖKLERDEDİR

M.Kemal ATATÜRK

GÜNÜMÜZDE UZAY İLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR

https://tr.wikipedia.org/wiki/Uzay_Çağı

James Webb Uzay Teleskobu (JWST), NASA önderliğinde ve Avrupa Uzay Ajansı ile Kanada Uzay Ajansı katkılarıyla üretilen bir uzay teleskobudur. James Webb Uzay Teleskobu, 25 Aralık 2021 tarihinde Ariane Uçuş VA256 ile uzaya gönderilmiştir.

Güneş Sistemini tanıma çalışmaları

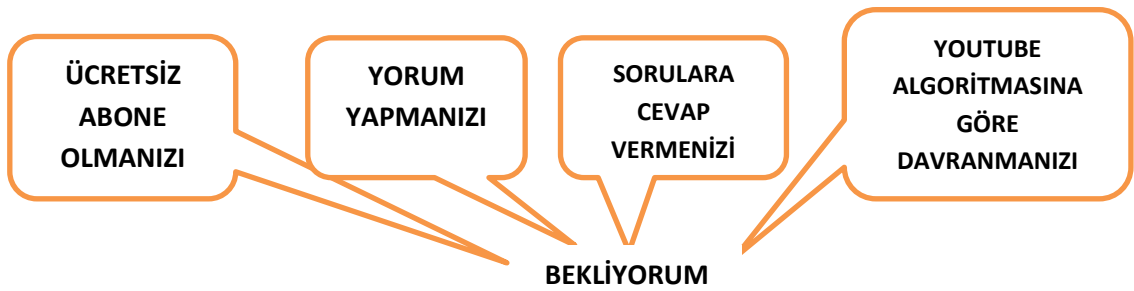
Yaşam alanları arama çalışmaları, Mars'taki yaşam araştırmaları

Uzay madenciliği

Uydu çalışmaları

CEVAPLANDIRINIZ.

- 1-Dünyamızın kendine özgü şekline ne denir?
- 2- Ekvator'un çevre uzunluğu ve Kutupların çevre uzunluğu arasında fark var mıdır, varsa neden kaynaklanmaktadır?
- 3-Geoit şeklinin geometrik özelliği nedir?
- 4-Dünyamızın geoit olmasının en önemli sonucu nedir?
- 5-Dünya'nın küre şeklinde olmasının önemli sonuçları nelerdir?
- 6-Yer çekiminin yer yüzünde farklılık göstermesinin nedeni nedir?
- 7-Dünya'nın şeklinden dolayı nereler daha sıcak, nereler daha soğuktur?

Coğrafya TV(cogrfyatv706)

<http://www.suleymansen.com/>

Kaynak: www.suleymansen.com